

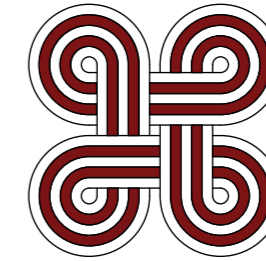
გიორგი ქურდიანი

არქიტექტორი.
არქიტექტურული კომპანიის „გია და არჩილ ქურდიანების სტუდია დინასტია“-ს თანადამფუძნებელი და შემოქმედებითი დირექტორი

GIORGI KURDIANI

Architect
Co-founder and Creative Director of the Architectural Company Gia and Archil Kurdiani Studio Dinasty

PROFESSION AS HERITAGE

პროფესია, როგორც მემკვიდრეობა

GIORGI KURDIANI is a Georgian architect. This profession is part of his family heritage too. The family tree of the Kurdiani family includes the names of well-known architects: Grigol (Gigo) Kurdiani (first generation, 1873-1957); Archil and Ketevan Kurdiani (second generation); Gia Kurdiani (third generation); Archil Kurdiani – the fourth generation. Giorgi Kurdiani is the fifth generation of this architectural dynasty.

The representatives of all five generations have been actively involved in architecture during very interesting periods of history. The times and style have been changing, but the core of architecture remains unchanged: shape, shadow, light, novelty. The logo of the Kurdiani Dynasty also remains unchanged: a Georgian carving of a continuous structure of which is the symbol of eternity.

TURNING POINTS wanted to learn about the architectural vision behind the representative of the fifth generation of this architectural family – the path travelled by Dynasty and what lies ahead, where there are challenges in the future architecture.

გიორგი ქურდიანი ქართველი არქიტექტორია. ეს პროფესია მისთვის ოჯახური მემკვიდრეობაცაა. ქურდიანების გენეალოგიური ხე საქვეყნოდ ცნობილი არქიტექტორებისგან შედგება: გრიგოლ (გიგო) ქურდიანი (პირველი თაობა, 1873-1957 წ.წ.); ცოდ-ქმარი არჩილ და ქეთევან ქურდიანები (მეორე თაობა); გია ქურდიანი (მესამე თაობა); არჩილ ქურდიანი - მეოთხე თაობა. გიორგი ქურდიანი ამ არქიტექტურული დინასტიის მეხუთე თაობის წარმომადგენელია.

ხუთივე თაობის წარმომადგენლებს თავისებურად საინტერესო პერიოდებში უხდებოდათ და უხდებოდათ პროფესიული საქმიანობა. იცვლებოდა ეპოქა, სტილი, თუმცა უცვლელი დარჩა მთავარი, რასაც არქიტექტურა მოიცავს: ფორმა, ჩრდილი, სინათლე, სიხამე... უცვლელია ასევე ქურდიანების დინასტიის დოგმა: ქართული ჩუქურთმა, რომლის უწყვეტი სტრუქტურა შემოქმედებითი უსასრულობის სიმბოლოა.

Turning points დაინტერესდა, როგორია არქიტექტურული ოჯახის მეხუთე თაობის წარმომადგენლის არქიტექტურული ხედვა „უკან“ - დინასტიის მიერ განვლილი გზისკენ და წინ, სადაც მომავლის არქიტექტურის საინტერესო გამოწვევებია.

როდესაც იგებენ, რომ მე ჩემი ოჯახის მეხუთე თაობის წარმომადგენელი ვარ არქიტექტურაში, ხშირად შევითხებიან: „დაგაძაღეს, თუ ეს შენი არჩევანი იყო?“ მუსტად იმავე შევითხვას უსვამდნენ მამაჩემს თავის დროზე. პასუხი ორივეს შემთხვევაში ძალიან მარტივია: „არა, არავის არ დაუძაღებია არქიტექტორობა.“ უფრო მეტიც, პაპაჩემი წინააღმდეგობა კი ყოფილა, რომ მამაჩემს ეს პროფესია აერჩია, ვინაიდან ამ პროფესიას დიდი პასუხისმგებლობა მოაქვს და მტერსაც ბევრს აჩენს. განსაკუთრებით მაშინ, როდესაც არქიტექტორი ცდილობს პოლიტიკური იდეოლოგიის წინააღმდეგ სვლას, ან არქიტექტურაში ახალი ინტერვენციის შემოტანას.

When people learn that I am the fifth generation of my family in architecture, they often ask: “Were you forced or this was this choice?” My father was asked the same question. The answer is easy in both cases: “No, nobody forced me to be an architect,” moreover, my grandfather was against my father’s choice of profession, because this profession is linked to a great responsibility and brings many enemies, especially, when an architect seeks to move against political ideology or introduce a new intervention in the field of architecture.

საქართველო ჯერ ბოლომდე არაა გათავისუფლებული საბჭოური სტერეოტიპებიდან, რომელიც არქიტექტურაზე დიდ ზეგავლენას ახდენდა. კომუნისტურ პერიოდში საქართველოში და ზოგადად, საბჭოთა კავშირში გაცილებით დიდი პრობლემები იყო ამ დარგში. მაგალითად, ხრუშოვის ეპოქაში არქიტექტურული დეკორი აკრძალული იყო, ყველაფერი მოსკოვთან უნდა შეთანხმებულიყო და არაფერი არ უნდა აშენებულიყო იმაზე უკეთესი, რაც რუსეთში აშენდებოდა. ეს ის პერიოდია, როდესაც ჩემი ოჯახის წევრები ისტორიულად ცდილობდნენ ამ იდეოლოგიის წინააღმდეგ წასვლას და ახად სიტყვას ამბობდნენ ამ სფეროში. ამ სიბახის ძიება იყო ის, რამაც „მაიძულა“ მე ამ პროფესიის არჩევა.

Georgia is not completely free from those (soviet) stereotypes that greatly influenced architecture. In the Communist times, in Georgia and in general, the Soviet Union faced much bigger problems in this field. For instance, architectural decor was banned during the Khrushchov period. Everything had to be approved by Moscow and nothing could be built better than it was in Russia. This was the period when my family members historically tried to go against this ideology and say a new word in this field. This novelty or the striving for it is what “made me” choose this profession.

ჩემთვის არქიტექტურა ახდის ძიებაა. ამ მხრივ განაკუთრებით გამოვარჩევ ჩემი ოჯახის წინაპრების მიერ განხორციელებულ რამდენიმე

For me, architecture is the search for something new. With regard to this, I would distinguish several buildings built by my ancestors, as milestones in architecture: first is Dinamo Stadium. At the time when Georgian architecture was being destroyed, this public building was built in the capital of the country – a real festival of Georgian curves. The building where carvings create a balance between light and shade. A lot of patriotic movies have been shot in this unique stadium.

შენობას, როგორც ერთგვარ ახალ სიტყვას არქიტექტურაში: პირველი - დინამოს სტადიონია. იმ დროს, როდესაც ქართული ხუროთმოძღვრება ნადგურდებოდა, ქვეყნის დედაქალაქში შეიქმნა საზოგადოებრივი შენობა - ქართული ჩუქურთმის ნამდვილი ფესტივალი. შენობა, სადაც ჩუქურთმა შუქ-ჩრდილების ბაღანსს ქმნის. ამ, თავისი უნიკალურობით გამოირჩეულ სტადიონზე უამრავი პატრიოტული ფიგურა გადალეული.

მეორე: ტელეცენტრის შენობა, რომელიც თავისი არქიტექტურული გადაწყვეტით სრულიად საპირისპიროა სტადიონის პროექტის. მას რევოლუციად მიიჩნევენ ქართულ არქიტექტურაში: მისი მახასიათებლებია მინის და ბეტონის სიბრტყეების მონაცვლეობა, ახალი არქიტექტურული რითმი და რელიეფი იდეალურად ჩანერილი სადა არქიტექტურული გადაწყვეტა. საინტერესოა აგრეთვე მისი რკონსტრუქციის პროექტი, რომელიც არ განხორციელებულა. მესამეა ონი მრგვალი ე.წ. გარაჟი, რომელიც მოდერნიზმის სიტყვა იყო იმ დროს საქართველოში. დღეს ერთ-ერთი დანგრეულია და მეორეს ბედი ჯერ უცნობია. როდესაც ჩემი ოჯახის უზომოდ დიდ არქივს ვათვალიერებ, ყოველთვის რაღაც ახალ გზად ამ ნამუშევრებში. ერთი შეხედვით შემიძლია გავარჩიო ნამუშევრები თავისი ხელნერით ერთმანეთისაგან.

ბეზიაჩემი - პირველი დიპლომირებული ქართველი ქალი არქიტექტორი - ჩემი ოჯახის ერთ-ერთი ყველაზე პროლუქტიული ხელოვანი იყო. ის თავისი არქიტექტურული გადაწყვეტილებების სიძლიერით გამოირჩეოდა, მისი შენობები ჩემთვის განსაკუთრებულად მომხიბვლელია თავისი ელგანტურობით და ქართული თავდაჭერილობით.

ახიტივეთუხა - ბიზნესი თუ ხელოვნება

ისტორიულად, არქიტექტურა გარე ფაქტორების მეგავდებით ვითარდება: იცვლება არქიტექტურის დამკვეთი - იცვლება არქიტექტურაც.

გასულ საუკუნეებში არქიტექტურის დამკვეთები ძირითადად მონარქიული ან საგაზრო ფენის წარმომადგენლები იყვნენ, ასევე - ეკლესია, რომელიც, მაგალითად, იტალიაში არქიტექტურის და ხელოვნების პოპულარიზაციას ახდენდა. საქართველოშიც ქართული ჩუქურთმის უმეტესი ნიშები სასულიერო შენობებზეა შემორჩენილი.

საზოგადოების ეს მცირე ნაწილი აკანონებდა არქიტექტურულ გემოვნებას. შემდგომში უკვე პოლიტიკური დატვირთვაც შეიძინა: მაგალითად, სტალინისტური თუ ნაცისტური არქიტექტურა... დროთა განმავლობაში არქიტექტურა უფრო და უფრო თავისუფალი ხდებოდა და უფრო მორგებული მთავარ დამკვეთს - საზოგადოებას.

ქართული არქიტექტურა დღეს ბიზნესია და არა - ხელოვნება. იმაზე, რაც დღეს საქართველოში ხდება, ადოლფ ლოსის საუბრობს თავის ნაშრომში „ორნამენტი და დანაშაული“.

დღეს უმატესნილად უფუნქციო ორნამენტობას ექცევა ყურადღება და არა - ფუნქციურ არქიტექტურას. შენობა გასაყიდი სივრცე და არა - ხელოვნების ნიმუში. რა თქმა უნდა, ეს არ ეხება იმ რამდენიმე უნიკალურ არქიტექტურულ შენობას, რომელიც თითო-ორთადად, მაგრამ, საბაღენიეროდ, მაინც შენობა საქართველოში.

თანამედროვე ქართული რეალობიდან გამომდინარე, არქიტექტურა დღეს მორგებულია დეველოპერებზე და მათ გემოვნებაზე. ეს, უპირველეს ყოვლისა, თბილისის ძველ ისტორიულ უბანშია თვალსაჩინო, რომელსაც ძირითადად ბიზნესის კუთხით განიხილავენ.

მთავარი შეკითხვა მდგომარეობს იმაში, თუ რა შეცვლის ამ აშენებულ ბეტონის ტყეს, რომელიც დღეს არნახულად დიდი ინვესტიციები

Second: the building of the TV Center, which is a complete opposite of the stadium project with its architectural solution. It was considered revolutionary in Georgian architecture: its characteristics are the alternation of glass and concrete plates, new architectural rhythm and ideal architectural solution fitted perfectly in the relief. The reconstruction project, which has not been implemented yet, is also very interesting. The third one is: two round garages that were a flash of modernism in Georgia of those times. One of them has been destroyed and the fate of the other is not clear yet. When I look through the huge archive of my family's work, I always see something new. I can differentiate the works from each other at first glance.

My grandmother was the first certified Georgian woman architect and was one of the most productive artists in my family. She was known for her powerful architectural solutions. Her buildings are particularly fascinating to me with their elegance and Georgian self-confidence.

ARCHITECTURE – BUSINESS OR ART.

Historically, architecture developed under the influence of external factors: clients change and with that architecture changes too.

In the past centuries, clients were mainly representatives of monarchs or merchants, as well as the church, which, for example, in Italy, promoted architecture and art. In Georgia too, most of Georgian carving is preserved on religious buildings.

A small part of the society was setting architectural trends. Further, this acquired a political burden: for example, Stalinist or Nazi architecture. Over the course of time, architecture became more and more free and focused on its main client – society.

Presently, Georgian architecture is a business, not an art. In his work "Ornament and Crime" by Adolf Loss describes exactly what is happening today in Georgia.

TODAY, MORE ATTENTION IS PAID TO NON-FUNCTIONAL ORNAMENTATION RATHER THAN TO FUNCTIONAL ARCHITECTURE. SPACES ARE BUILT FOR SELLING, NOT FOR THE SAKE OF ART. OF COURSE, THIS DOES NOT APPLY TO SOME UNIQUE ARCHITECTURAL BUILDINGS, WHICH FORTUNATELY ARE STILL BEING BUILT IN GEORGIA HERE AND THERE.

იღება. ეს შენობები დღევანდელი ინტერპრეტაციაა, სადაც ჩანს, რომ ქვეყნის ფინანსურ განვითარებას ვერ ეწევა მასის გემოვნება.

ჩემთვის, როგორც არქიტექტორისთვის, ყველაზე მეტად დამაინტრიგებელია არქიტექტურული ღიზანი და ის პროცესი, რომელსაც არქიტექტორი გადის შედეგის მისაღწევად. ეს პროცესი უნდა შეისწავლონ და მიეწოდოს საზოგადოებას, რომ ყველასთვის გასაგები გახდეს, თუ რითაა განპირობებული კონკრეტული სივრცითი გადაწყვეტილება. იდეოლოგია, რომელსაც ეფუძნება ნებისმიერი არქიტექტურული ინტერვენცია მსოფლიოს ქალაქებში თუ საქართველოში, ხშირ შემთხვევაში, შეიძლება ურბანული კონტექსტიდან გამომდინარეობდეს.

ჩვენ, არქიტექტორები, ყოველ ობიექტს ახლიდან ვსწავლობთ: ვიკვლევთ გარემოს და ვახდენთ იმ გარემოში ინტერვენციას. ეს პროცესი ხშირად იმდენად ბუნებრივია, რომ ამ კვლევას ჩვენც კი არ ვაქცევთ ყურადღებას და არც ვაფასებთ სათანადოდ. ნებისმიერ არქიტექტურულ ძეგლს კვლევა უდვას სათავეში. არქიტექტორის კვლევა მისი ინსპირაციის წყაროა.

თანამედროვე არქიტექტურა შეიძლება გახდეს ქვეყნის სახე. მან შეიძლება, ხელი შეუწყოს ქვეყანაში ტურიზმის განვითარებას და ქვეყნის ცნობადობის ამაღლებას მსოფლიოში. არქიტექტურა - ეს არის ხელოვნების ერთ-ერთი დარგი, რომელიც პოლიტიკური ინსტრუმენტიცაა. იგი ერთდროულადაა ბიზნესი, ფსიქოლოგია, კომფორტი და ცხოვრების წესიც.

არქიტექტურა არაა მხოლოდ განხორციელებული იდეა. ის შეიძლება დარჩეს პერგამენტზე, „ნახატად“, რომელიც საზოგადოებაში გააღვიძებს ინტრიგას, გამოიწვევს მის ჩართულობას და წახალისებს სასარგებლო დისკუსიას, დარჩება, როგორც იდეა, როგორც სალაპარაკო მასალა, როგორც კრიტიკის ინსტრუმენტი. თუმცა, ჩემი აზრით, მხოლოდ ის არქიტექტორი შეძლებს, ილაპარაკოს ასეთ არქიტექტურაზე, ვისაც აქვს თავისი იდეის ხორცშესხმის გამოცდილება. ბოლო-ბოლო, არქიტექტურა ხომ ხელოვნებაა და მას, ისევე, როგორც მხატვრობას, შეუძლია ავტორის ჩანაფიქრის გადმოცემა. ან უფრო ზუსტად რომ ვთქვათ, მას ეს უნდა შეეძლოს. ხშირ შემთხვევაში განუხორციელებელი პროექტები და იდეები (მაგალითად, დიპიუს ვუდსის ნახატები, ან თუნდაც არხიგრაფის ფუნაქიდან ამოღებული კოლაჟები) უფრო მეტად იწვევს საღ დისკუსიებს არქიტექტურაზე არქიტექტორთა საზოგადოებაში, აქვებებს მკითხველში დისკუსიებს მომავლის ქალაქებზე და, ზოგადად, აჩვენებს საზოგადოებას იმ იდეებს, რამაც ჩვენ, არქიტექტორები ვფიქრობთ.

Due to the modern Georgian reality, architecture is tailored to developers and their tastes. This is first of all visible in the old historical district of Tbilisi, which is mainly considered in terms of business.

THE MAIN QUESTION IS WHAT IS GOING TO REPLACE THIS CONCRETE JUNGLE, IN WHICH TREMENDOUS INVESTMENT IS BEING MADE? THESE BUILDINGS ARE AN INTERPRETATION OF THE TODAY'S REALITY, WHICH SHOWS THAT THE DEVELOPMENT OF THE TASTE OF THE GENERAL POPULATION CAN NOT CATCH UP WITH THE COUNTRY'S ECONOMIC GROWTH.

For me, as an architect, the most intriguing thing is architectural design and the process an architect goes through to achieve results. This process should be studied and presented to the public, so that everyone understands, what shapes specific spatial solutions. The ideology that any architectural intervention is based upon in cities of the world, or in Georgia, can often be derived from its urban context.

We, architects, study each object all over again: we explore the environment, and intervene into this environment. This process is often so natural that we do not even pay attention to this research and do not appreciate it adequately. Any architectural monument is preceded by research. For an architect, research is the source of inspiration.

Modern architecture can become the face of a country. It may facilitate tourism development and increase awareness of a country around the world. Architecture is one of the fields of art, which at the same time is a political tool. It is business, psychology, comfort and lifestyle all in one.

Architecture is not just the implementation of an idea. It may remain as a "drawing" on paper, which will spark the interest of a society, involve it and encourage useful discussion. It will remain as an idea, as a subject for discussion and as a tool for critics. However, in my opinion, only the architects, who have experience implementing their own ideas, should be able to talk about such architecture. Architecture is art, and it can convey an author's intention, like painting. Or, to be more precise, it must be able to do so. Often times, unimplemented projects and ideas (such as pieces by Lebbeus Woods or even the collage art from archigram magazines) trigger more reasonable discussions on architecture within the architects' community, encouraging the reader to discuss the cities of the future and generally shows the public ideas that we architects think.